

IT-94-2-PT
D12-1/3668 ter Prijevod 12/3668 ter
29 JANUARY 2002
Rj

**MEĐUNARODNI KRIVIČNI SUD
ZA BIVŠU JUGOSLAVIJU**

PREDMET BR: IT-94-2-PT

TUŽILAC MEĐUNARODNOG SUDA

PROTIV

DRAGANA NIKOLIĆA

**DRUGA IZMIJENJENA
OPTUŽNICA**

Tužilac Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju, u skladu sa svojim ovlaštenjem iz člana 18 Statuta Međunarodnog suda, optužuje:

DRAGANA NIKOLIĆA, zvanog "Jenki",

za **ZLOČINE PROTIV ČOVJEČNOSTI**, kako slijedi:

OPTUŽENI

1. **DRAGAN NIKOLIĆ**, rođen 26. aprila 1957., rodom je iz grada Vlasenice u Bosni i Hercegovini. Prije rata radio je u fabrici aluminijuma "Alpro" u Vlasenici. Živio je sa porodicom u ulici Žarka Vukovića u naselju Kruševik u Vlasenici. Najmanje od početka juna 1992. pa približno do 30. septembra 1992., **DRAGAN NIKOLIĆ** je bio zapovjednik zatočeničkog logora Sušica u Vlasenici.

PREDMET BR: IT-94-2-PT

INDIVIDUALNA KRIVIČNA ODGOVORNOST

Član 7(1) Statuta Međunarodnog suda

2. **DRAGAN NIKOLIĆ** snosi individualnu krivičnu odgovornost, prema članu 7(1) Statuta Međunarodnog suda, za to što je planirao, podsticao, naredio, počinio ili na drugi način pomagao i podržavao planiranje, pripremu ili izvršenje svih krivičnih djela za koja se tereti u ovoj optužnici.

OPTUŽBE

TAČKA 1 **(Progoni)**

3. Najmanje od početka juna 1992. pa približno do 30. septembra 1992., **DRAGAN NIKOLIĆ** progonio je Muslimane i druge nesrpske zatočenike u logoru Sušica na političkoj, rasnoj i/ili vjerskoj osnovi.
4. **DRAGAN NIKOLIĆ** proganjao je Muslimane i nesrpske zatočenike u logoru Sušica tako što ih je podvrgavao nečovječnim uslovima, ubistvima, silovanju, mučenju, premlaćivanjima i seksualnom zlostavljanju za koja se konkretno tereti u ovoj optužnici.
5. U okviru tih progona, **DRAGAN NIKOLIĆ** je zatočavao Muslimane i druge ne-Srbe u logoru Sušica i pomagao u prisilnom premještanju zatočenih u logoru iz opštine Vlasenica. Krajem juna 1992., veliki broj zatočenih muškaraca prebačen je iz ovog logora u veći zatočenički logor Batković, blizu Bijeljine u sjeveroistočnoj Bosni i Hercegovini. Većina zatočenih žena i djece prebačena je ili u Kladanj ili u Cersku na teritoriji pod kontrolom bosanskih Muslimana.
6. Svojim učešćem u djelima ili propustima opisanim u paragrafima od 3 do 5, **DRAGAN NIKOLIĆ** snosi individualnu krivičnu odgovornost za:

Tačka 1: Progone na političkoj, rasnoj i/ili vjerskoj osnovi, **ZLOČIN PROTIV ČOVJEČNOSTI**, kažnjiv prema članu 5(h) Statuta Međunarodnog suda.

TAČKA 2 (Nečovječni uslovi)

7. Najmanje od početka juna 1992. pa približno do 30. septembra 1992., zatočenici u logoru Sušica bili su izloženi atmosferi terora stvorenoj ubijanjem i fizičkim zlostavljanjem zatočenika, te nečovječnim životnim uslovima u kojima im je bila uskraćena odgovarajuća ishrana, voda, medicinska njega, uslovi za spavanje i nužnici. Zbog toga su zatočenici pretrpjeli tešku psihičku i fizičku traumu. **DRAGAN NIKOLIĆ** učestvovao je u stvaranju i održavanju te atmosfere terora i tih nečovjećnih uslova.
8. Svojim učešćem u djelima ili propustima opisanim u paragrafu 7, **DRAGAN NIKOLIĆ** snosi individualnu krivičnu odgovornost za:

Tačka 2: Nehumana djela, **ZLOČIN PROTIV ČOVJEČNOSTI**, kažnjiv prema članu 5(i) Statuta Međunarodnog suda.

TAČKA 3 (Ubistvo)

Durmo HANDŽIĆ i Asim ZILDŽIĆ

9. Jedne večeri između otprilike 13. juna 1992. i otprilike 24. juna 1992., **DRAGAN NIKOLIĆ** i drugi stražari u logoru Sušica ušli su u zgradu hangara i prozvali Durmu HANDŽIĆA i Asima ZILDŽIĆA. Nakon što su ih izveli iz zgrade, **DRAGAN NIKOLIĆ** i stražari podvrgnuli su Durmu HANDŽIĆA i Asima ZILDŽIĆA teškom fizičkom zlostavljanju, koje je uključivalo udaranje pesnicama, nogama i premlaćivanje predmetima kao što su komadi drveta u trajanju od najmanje 45 minuta, a za to vrijeme su njih dvojica stalno molila da ih prestanu tući.
10. Kada se premlaćivanje završilo, oba zatočenika su vraćena u hangar. Asim ZILDŽIĆ je umro ubrzo nakon povratka. Sljedećeg jutra, po naređenju **DRAGANA NIKOLIĆA**, dva zatočenika pokopala su Asima ZILDŽIĆA.
11. Kasnije toga jutra, **DRAGAN NIKOLIĆ** je ušao u hangar i prišao Durmi HANDŽIĆU. Iako je HANDŽIĆ bio u smrtnim mukama od premlaćivanja prethodne noći, **DRAGAN NIKOLIĆ** je zahtijevao informaciju u vezi sa sinom Durme HANDŽIĆA. Durmo HANDŽIĆ

umro je ubrzo nakon ovog susreta i toga dana su ga pokopali drugi zatočenici.

Rašid FERHATBEGOVIĆ, Muharem KOLAREVIĆ, Dževad SARIĆ
i Ibrahim ZEKIĆ

12. U noći između 23. i 24. juna 1992., **DRAGAN NIKOLIĆ** ušao je u hangar i naredio da se izvedu Muharem KOLAREVIĆ i Dževad SARIĆ. Nešto kasnije, drugi stražari izveli su iz hangara i Ibrahima "Mušu" ZEKIĆA. Otprilike trideset minuta nakon što su ovi ljudi izvedeni iz hangara, zatočenici u hangaru slušali su bolne jauke, a onda su čuli pucnjeve koji su dolazili sa mjesta u blizini hangara.
13. Nakon što su se začuli pucnjevi, jedan stražar pozvao je iz hangara dva zatočenika i naredio im da leševe Muharema KOLAREVIĆA i Dževada SARIĆA uklone iza hangara. **DRAGAN NIKOLIĆ** je naredio toj dvojici zatočenika da operu krv sa tla na mjestu gdje su preminuli zatočenici bili premlaćeni.
14. Nakon što su pokušali oprati krv, ta dvojica zatočenika su čekala ispred hangara. Dok je **DRAGAN NIKOLIĆ** sjedio u obližnjoj stražarskoj kućici, njih dvojica su gledala kako isti stražar koji ih je izveo iz hangara puca u Ibrahima ZEKIĆA i ubija ga.
15. Ubrzo nakon što je Ibrahim ZEKIĆ ubijen, **DRAGAN NIKOLIĆ** i stražar koji je ubio ZEKIĆA iz vatrenog oružja ušli su u hangar sa nekim policajcem mještanimom. Policajac je pokazao na Rašida FERHATBEGOVIĆA i upitao da li je on taj koji je bježao. Stražar koji je ubio Ibrahima ZEKIĆA rekao je "da". Rašid FERHATBEGOVIĆ je tada izveden napolje i ubrzo nakon toga ostali zatočenici začuli su jedan pucanj.
16. Rano sljedećeg jutra, **DRAGAN NIKOLIĆ** ušao je u hangar i ponovo prozvao onu dvojicu zatočenika koji su prethodnog dana uklonili leševe. Oni su otišli u dio logora koji je korišten kao nužnik i našli tijelo Muharema KOLAREVIĆA presamićeno preko ograde i upetljano u žicu. Stražar koji je prethodnog dana iz vatrenog oružja ubio Ibrahima ZEKIĆA tada je ponovo pucao u KOLAREVIĆA. Dvojica zatočenika odnijela su zatim leš Muharema KOLAREVIĆA na mjesto gdje su prethodne večeri ostavili druge leševe i tamo su ugledali leš Rašida FERHATBEGOVIĆA sa rupom od metka usred čela.

Ismet DEDIĆ

17. Dana 6. jula 1992. ili približno tog datuma, **DRAGAN NIKOLIĆ** izveo je Ismeta DEDIĆA iz hangara u logoru Sušica i zatvorio vrata. Zatočenici u hali čuli su krik Ismeta DEDIĆA. Nekoliko minuta kasnije, **DRAGAN NIKOLIĆ** naredio je dvojici zatočenika da uvuku Ismeta DEDIĆA u hangar, gdje su ostali zatočenici vidjeli da je tijelo Ismeta DEDIĆA obliveno krvlju. Njegovo tijelo se jedva moglo prepoznati i činilo se da je pretrpio teške ozljede. Ismet DEDIĆ umro je ubrzo poslije toga. Njegov leš stavljen je u plastičnu vreću i drugi zatočenici su ga uklonili.

Mevludin HATUNIĆ

18. Mevludin HATUNIĆ, njegova žena i kćerka zatočeni su u logoru Sušica početkom jula 1992. Približno između 3. jula i 7. jula 1992., dok je bio zatočen u logoru, Mevludin HATUNIĆ ponudio je svoju kuću jednom Srbinu u zamjenu za iseljenje svoje porodice sa tog područja. HATUNIĆU je tada dozvoljeno da izađe iz logora da bi sredio prijenos kuće. Kada se vratio, **DRAGAN NIKOLIĆ** je optužio HATUNIĆA da je Srbinu kojem je dao svoju kuću rekao da će on, HATUNIĆ, "čekati priliku da se osveti." Te večeri, zbog toga što je ovaj navodno izjavio tako nešto, **DRAGAN NIKOLIĆ** je tukao Mevludina HATUNIĆA. Sljedećeg jutra, **DRAGAN NIKOLIĆ** je ponovo tukao Mevludina HATUNIĆA sve dok Mevludin HATUNIĆ nije izgubio svijest. Kasnije te večeri, **DRAGAN NIKOLIĆ** se vratio i, ustanovivši da je Mevludin HATUNIĆ ponovo svjestan, tukao ga je i treći put. Ubrzo zatim, Mevludin HATUNIĆ umro je od posljedica premlaćivanja. Njegov leš stavljen je u plastičnu kesu i drugi zatočenici su ga uklonili iz hangara.

Galib MUSIĆ

19. Približno od druge sedmice jula 1992., tokom sedmodnevnog perioda, **DRAGAN NIKOLIĆ** tukao je Galiba MUSIĆA, zatočenika starog 60 godina, između ostalog ga udarajući nogama i tukući ga metalnom cijevi. Dok ga je tukao, **DRAGAN NIKOLIĆ** optuživao je Galiba MUSIĆA da je od jedne muslimanske organizacije tražio da dođe i protjera Srbe iz Vlasenice. Svaki put kada je **DRAGAN NIKOLIĆ** tukao Galiba MUSIĆA, MUSIĆ je gubio svijest, a nakon otprilike sedam dana Galib MUSIĆ je umro.

20. Svojim učešćem u djelima i propustima opisanim u paragrafima od 9 do 19, u odnosu na Durmu HANDŽIĆA, Asima ZILDŽIĆA, Rašida

FERHATBEGOVIĆA, Muharema KOLAREVIĆA, Dževada SARIĆA, Ibrahima ZEKIĆA, Ismeta DEDIĆA, Mevludina HATUNIĆA i Galiba MUSIĆA, **DRAGAN NIKOLIĆ** snosi individualnu krivičnu odgovornost za:

Tačka 3: Ubistvo, **ZLOČIN PROTIV ČOVJEČNOSTI**, kažnjiv prema članu 5(a) Statuta Međunarodnog suda.

TAČKE 4-5
(Mučenje i silovanje)

Šaha BERBIĆ

21. Dana 3. juna 1992. ili približno tog datuma pa približno do augusta 1992., **DRAGAN NIKOLIĆ** ulazio je u hangar i izvodio iz hangara u logoru Sušica zatočenicu Šahu BERBIĆ, mladu ženu između 13 i 15 godina starosti. **DRAGAN NIKOLIĆ** ju je prisiljavao da odlazi s njim u jednu kuću izvan logora i silovao je. Usprkos pokušajima Šahe BERBIĆ da pruži otpor, **DRAGAN NIKOLIĆ** je Šahu BERBIĆ tokom njenog zatočenja izvodio iz hangara gotovo svaku noć i silovao je. Kada se u tim prilikama vraćala, kosa joj je bila raščupana, odjeća pocijepana i rastrgana i često je izgledala kao da su je tukli. Jedne večeri, **DRAGAN NIKOLIĆ** izveo je Šahu BERBIĆ iz hangara i ona se nikad više nije vratila. Njena porodica je nije vidjela od njenog zatočenja u logoru Sušica.

22. Svojim učešćem u djelima i propustima opisanim u paragrafu 21, u odnosu na Šahu BERBIĆ, **DRAGAN NIKOLIĆ** snosi individualnu krivičnu odgovornost za:

Tačka 4: Mučenje, **ZLOČIN PROTIV ČOVJEČNOSTI**, kažnjiv prema članu 5(f) Statuta Međunarodnog suda.

Tačka 5: Silovanje, **ZLOČIN PROTIV ČOVJEČNOSTI**, kažnjiv prema članu 5(g) Statuta Međunarodnog suda.

TAČKE 6-7
(Mučenje i nehumana djela)

Fikret "Cice" ARNAUT

23. Približno od 1. juna pa približno do 18. jula 1992., **DRAGAN NIKOLIĆ** tukao je Fikreta "Cicu" ARNAUTA, udarajući ga nogama,

gazeći po njemu i udarajući ga metalnim "bokserom" na pesnici. Tukao ga je u hangaru i izvan njega. Nekoliko puta tukao ga je u uglu hangara poznatom kao "kazneni" ćošak.

24. Jednom prilikom, **DRAGAN NIKOLIĆ** ušao je u hangar i rekao Fikretu ARNAUTU da klekne na pod, stavi ruke iza glave i nagne glavu unazad. **DRAGAN NIKOLIĆ** mu je onda stavio bajonet u usta i pitao ga za njegovog brata, za koga je **DRAGAN NIKOLIĆ** tvrdio da se pridružio grupi ustaša. Kasnije tog istog dana, dva čovjeka došla su u hangar i izvela Fikreta ARNAUTA. Kada se Fikret ARNAUT vratio, bio je teško pretučen i krvario je iz usta. Ubrzo zatim, **DRAGAN NIKOLIĆ** došao je do Fikreta ARNAUTA u hangaru i rekao nešto u smislu: "Šta? Nisu te dovoljno tukli; da sam to bio ja, ne bi ti bio u stanju da hodaš. Nisu oni tako dobro obučeni da tuku ljude kao ja."
25. Jednom prilikom, **DRAGAN NIKOLIĆ** izveo je Fikreta ARNAUTA iz hangara i tukao je Fikreta ARNAUTA metalnim "bokserom". Fikret ARNAUT je pao na zemlju, a **DRAGAN NIKOLIĆ** ga je udario nogama u rebra i leđa, u predjelu bubrega. Dok ga je tukao, **DRAGAN NIKOLIĆ** je optuživao Fikreta ARNAUTA da je organizovao Muslimane.
26. Drugom prilikom nakon toga, **DRAGAN NIKOLIĆ** prišao je Fikretu ARNAUTU u hangaru i rekao nešto u smislu: "Ne mogu da vjerujem kako ovakva životinja ne može da umre, mora da ima dva srca." **DRAGAN NIKOLIĆ** je tada ponovo tukao Fikreta ARNAUTA i gazio mu po prsima.

Sead AMBESKOVIĆ i Hajrudin OSMANOVIĆ

27. Dana 11. juna 1992., Sead AMBESKOVIĆ uhapšen je u Vlasenici. Prvo ga je ispitala policija, a onda su ga odveli u logor Sušica. U logoru su **DRAGAN NIKOLIĆ** i drugi tukli Seada AMBESKOVIĆA koristeći drške od sjekira, gvozdene šipke i kundake.
28. Ujutro 14. juna 1992., stražari su iz hangara izveli Seada AMBESKOVIĆA i Hajrudina OSMANOVIĆA. Dvojici muškaraca naređeno je da kleknu sa rukama na zatiljku. **DRAGAN NIKOLIĆ** ih je pitao gdje im je oružje i tražio da identifikuju druge koji imaju oružje. Za vrijeme ispitivanja, **DRAGAN NIKOLIĆ** i drugi tukli su ih gvozdenim šipkama, drvenim palicama i kundacima otprilike sat i po. Zbog ovog premlaćivanja, Sead AMBESKOVIĆ zadobio je

posjekotinu na stražnjoj strani glave, izbijena su mu četiri zuba s lijeve strane i polomljena tri rebra.

29. Dana 16. juna 1992. ili približno tog datuma, **DRAGAN NIKOLIĆ** ponovo je prozvao Seada **AMBESKOVIĆA** i Hajrudina **OSMANOVIĆA** iz hangara. Pošto su izašli, **DRAGAN NIKOLIĆ** zahtijevao je da mu kažu da li imaju oružje i ko još ima oružje. **DRAGAN NIKOLIĆ** i još dva stražara odmah su počeli da ih tuku palicama u trajanju od 15 do 20 minuta.

30. Dana 3. jula 1992., Hajrudin **OSMANOVIĆ** odveden je iz logora Sušica na prinudni rad; otad ga niko nije vidio.

Suad MAHMUTOVIĆ

31. Približno od 13. juna do približno 3. jula 1992., Suad **MAHMUTOVIĆ** trpio je u logoru Sušica česta, ponekad svakodnevna premlaćivanja od strane **DRAGANA NIKOLIĆA**. **DRAGAN NIKOLIĆ** tukao je Suada **MAHMUTOVIĆA** gvozdenom šipkom, kundakom i gumenom cijevi koja je unutra imala olovo. Tokom jednog premlaćivanja, Suadu **MAHMUTOVIĆU** polomljeno je sedam rebara. Drugom prilikom, **DRAGAN NIKOLIĆ** udario je Suada **MAHMUTOVIĆA** čizmom u lice i tako napravio posjekotinu koja je ostavila trajne ožiljke.

32. Jednom prilikom, **DRAGAN NIKOLIĆ** stavio je otkočen pištolj Suadu **MAHMUTOVIĆU** u usta. **DRAGAN NIKOLIĆ** je pokušao da prisili Suada **MAHMUTOVIĆA** da prizna da njegov komšija ima oružje, ali Suad **MAHMUTOVIĆ** je odbijao. **DRAGAN NIKOLIĆ** je onda povukao okidač, ali pištolj nije bio napunjen.

33. Svojim učešćem u djelima i propustima opisanim u paragrafima od 23 do 32, u odnosu na Fikreta "Cicu" **ARNAUTA**, Seada **AMBESKOVIĆA**, Hajrudina **OSMANOVIĆA** i Suada **MAHMUTOVIĆA**, **DRAGAN NIKOLIĆ** snosi individualnu krivičnu odgovornost za:

Tačka 6: Mučenje, **ZLOČIN PROTIV ČOVJEČNOSTI**, kažnjiv prema članu 5(f) Statuta Međunarodnog suda.

Tačka 7: Nehumana djela, **ZLOČIN PROTIV ČOVJEČNOSTI**, kažnjiv prema članu 5(i) Statuta Međunarodnog suda.

TAČKA 8
(Nehumana djela)

Ređo ČAKISIĆ

34. Ređo ČAKISIĆ uhapšen je 2. juna 1992. i odveden u logor Sušica. Po dolasku, **DRAGAN NIKOLIĆ** i drugi stražari su ga pretresli. Zatim je odveden u hangar gdje mu je naređeno da se sa drugim zatočenicima postroji i osloni uza zid sa rukama na leđima. **DRAGAN NIKOLIĆ** je tada udarao Ređu ČAKISIĆA i druge zatvorenike kundakom svoje puške i čizmama.
35. Otprilike deset dana kasnije, **DRAGAN NIKOLIĆ** pozvao je Ređu ČAKISIĆA iz hangara tokom noći. Dva čovjeka čekala su vani sa **DRAGANOM NIKOLIĆEM**. **NIKOLIĆ** im je rekao nešto u smislu: "Evo, donio sam vam nešto za večeru." Ta dvojica, koji nisu bili logorski stražari, udarali su Ređu ČAKISIĆA kundacima po leđima i nogama u stomak i slabine. Tokom ovog premlaćivanja, **DRAGAN NIKOLIĆ** nalazio se u stražarskoj kućici, udaljen oko pet metara. Premlaćivanje je trajalo oko 20 minuta.

Hasna ČAKISIĆ

36. Hasna ČAKISIĆ, 70-godišnja starica, uhapšena je 24. juna 1992. i odvedena u logor Sušica. Dok je bila u logoru, stražari su je tri puta vodili na ispitivanje. **DRAGAN NIKOLIĆ** bio je prisutan i učestvovao je u ovim ispitivanjima. Isljednici su šamarali Hasnu ČAKISIĆ i više puta je udarili po rukama policijskom palicom jer nije htjela da otkrije gdje joj se nalazi sin. Zbog toga Hasna ČAKISIĆ ima stalnih zdravstvenih problema sa rukama.

Su-032

37. Dana 8. jula 1992. ili približno tog datuma, srpske snage odvele su Su-032 u logor Sušica. Uveče 9. jula 1992. ili približno tog datuma **DRAGAN NIKOLIĆ** naredio je Su-032 da izađe iz hangara i odveo je u stražarsku kućicu. Kada je Su-032 ušla u stražarsku kućicu, ugledala je jednog logorskog stražara kojeg je poznavala od prije rata. Nakon što je **NIKOLIĆ** otišao, stražar je zagrlio i dodirivao Su-032 i

skinuo joj majicu. Stražar se onda skinuo i rekao Su-032 da stavi njegov penis u svoja usta. Su-032 je počela da plače i molila da je pusti. Stražar je onda primorao Su-032 da dira njegov penis rukama. Nakon što je provela sat vremena s njim u stražarskoj kućici, Su-032 se vratila u hangar.

38. Svojim učešćem u djelima i propustima opisanim u paragrafima od 34 do 37, u odnosu na Ređu ČAKISIĆA, Hasnu ČAKISIĆ i Su-032, DRAGAN NIKOLIĆ snosi individualnu krivičnu odgovornost za:

Tačka 8: Nehumana djela, **ZLOČIN PROTIV ČOVJEČNOSTI**, kažnjiv prema članu 5(i) Statuta Međunarodnog suda.

OPŠTI PRAVNI NAVODI OPTUŽNICE

39. Sva djela ili propusti koji se u optužnici terete kao zločini protiv čovječnosti dogodili su se za vrijeme oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini i bili su povezani sa rasprostranjenim ili sistematskim napadom uperenim protiv civilnog stanovništva, posebno Muslimana i nesrpskog stanovništva opštine Vlasenica.

DODATNE ČINJENICE

40. Opština Vlasenica nalazi se u istočnoj Bosni i Hercegovini, oko pedeset kilometara zapadno od granice sa Srbijom i oko 120 kilometara sjeveroistočno od Sarajeva. Prema popisu iz 1991. godine, opština je imala oko 33.817 stanovnika, od čega su oko 55% bili Muslimani, 43% Srbi, a 2% su se izjasnili kao "ostali". Grad Vlasenica nalazi se na području istoimene opštine. Godine 1991., grad Vlasenica je imao oko 7.500 stanovnika, od čega oko 65% Muslimana i 35% Srba.

41. U januaru 1992., Srbi iz Vlasenice i osam susjednih opština proglasili su ovo područje "Autonomnom oblasti Birač" u sastavu Savezne Republike Jugoslavije. Napetost se u proljeće 1992. povećala zbog referenduma o predloženoj nezavisnosti Bosne i Hercegovine.

42. Približno 21. aprila 1992., srpske snage preuzele su vlast u Vlasenici i proglasile je srpskim gradom. Vojnici JNA, uključujući i vojnike koji su navodno bili iz Novosadskog korpusa iz Srbije, paravojne snage i vojnici mještani učestvovali su u preuzimanju vlasti u gradu. Tokom

dana, policijska kola vozila su po Vlasenici i preko zvučnika davala ultimatum Muslimanima da predaju svoje oružje. Muslimansko stanovništvo povinovalo se ultimatumu i nije pružilo otpor.

43. Nakon što su Srbi preuzeli kontrolu nad opštinom, gradom je upravljao Krizni štab i na sve zvanične funkcije imenovao Srbe. Mobilisani su mještani Srbi koji su preuzeli vojne dužnosti od snaga JNA. Između ostalog, vojne snage domaćih Srba čuvale su važne objekte, a kasnije su od njih formirane čete koje su korištene za traženje naoružanih Muslimana po okolnim šumama.
44. Nakon preuzimanja vlasti, za Muslimane i drugo nesrpsko stanovništvo uslovi u opštini su se pogoršali. Srpske vlasti otpustile su Muslimane i druge ne-Srbe sa njihovih radnih mjesta i ograničile im podizanje novca iz banaka. Srpske vlasti nisu dozvoljavale Muslimanima i drugim ne-Srbima da putuju bez specijalnih propusnica. Muškarci Muslimani često su hapšeni i dovođeni u policijsku stanicu na saslušanje. Ponekad su ta saslušanja pratila premlaćivanja i ubistva.
45. Mnogi Muslimani i drugi ne-Srbi pobjegli su iz vlaseničkog kraja, a počev od maja 1992. pa do septembra 1992., oni Muslimani i drugi ne-Srbi koji su ostali bili su ili prisilno protjerani ili uhapšeni. Do septembra 1992., praktično nijedan Musliman niti drugi pripadnik nesrpskog stanovništva nije ostao u Vlasenici.
46. Srpske snage su uhapšene Muslimane i druge ne-Srbe u početku držale ili u mjesnoj školi ili u mjesnom zatvoru u Vlasenici. Približno krajem maja ili početkom juna 1992., srpske snage su osnovale zatočenički logor u Sušici, glavni zatočenički objekat na području Vlasenice, i tamo slale uhapšene Muslimane i druge ne-Srbe. Logorom Sušica upravljala je vojska i lokalna milicija. Logorski stražari bili su po pravilu vojnici iz tog kraja.
47. Logor Sušica nalazio se otprilike na kilometar od grada Vlasenice, u vojnom objektu koji je ranije korišten kao skladište vojne opreme. U logoru su držani muškarci, žene i djeca, s tim da su žene i djeca obično ostajali samo kratko vrijeme prije nego što bi ih prisilno premjestili na obližnja muslimanska područja. Prije prisilnog premještanja, ne-Srbi su obično morali da potpišu dokument s izjavom da to područje napuštaju dobrovoljno i da se odriču svoje imovine.

48. Logor Sušica sastojao se od dvije glavne zgrade: skladišta ili hangara ("hangar"), dimenzija 50 m sa 30 m, koji je korišten za smještaj zatočenika, i druge, manje zgrade koja je korištena kao skladište uniformi i opreme. Tamo je bila i jedna manja kuća koju su stražari i zapovjednik logora koristili za ispitivanje zatvorenika po njihovom dolasku. U periodu od kraja maja do oktobra 1992., gotovo 8.000 civila Muslimana i drugih ne-Srba iz Vlasenice i okolnih sela bilo je zatočeno u hangaru u logoru Sušica.
49. Broj zatočenika u hangaru je stalno varirao, ali se po pravilu kretao između 300 i 500 zatočenika. Zgrada je bila užasno pretrpana, zatočenicima nisu davali ništa na čemu bi spavali, broj nužnika bio je ograničen, a tuševa nije bilo. Hrane je bilo nedovoljno i često je bila pokvarena. Stražari su svakodnevno brutalno tukli zatočenike. Mnogi zatočenici umrli su od posljedica premlaćivanja od strane stražara.
50. Mnoge od zatočenih žena bile su podvrgavane seksualnom zlostavljanju, uključujući silovanje. Logorski stražari i drugi muškarci kojima je bio dozvoljen ulazak u logor često su noću izvodili žene iz hangara. Kada su se vraćale, žene su često bile u traumatizovanom stanju, a ostali zatočenici su primjećivali da su te žene van sebe.

/potpis i pečat na originalu/
Carla Del Ponte,
tužilac

Dana 7. januara 2002.
U Hagu,
Nizozemska

yr 29/01/02.